

Forfatter: Molbech, Christian Knud Frederik

Titel: BREV TIL: Molbech, Christian FRA: Molbech, Christian Knud Frederik (1856-07-23)

Citation: Molbech, Christian Knud Frederik: "BREV TIL: Molbech, Christian FRA: Molbech, Christian Knud Frederik (1856-07-23)", i *Christian Molbech og hans Søn Christian K. F. Molbech - En Brevveksling*, Museum Tusulanums Forlag, s. 202. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991706-000-shoot-L0019917060000082.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Christian Molbech og hans Søn Christian K. F. Molbech - En Brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Stockholm, d. 23. Juli 1856.

Min kiære Fader!

— Hvad nu disse senest forløbne 8 Dage angaaer, saa har jeg i dem modtaget mange nye og interessante Indtryk, der imidlertid have afløst hverandre for hurtigt, til at jeg endnu s. 203ret kan samle og vurdere dem. Dog er der eet af disse Indtryk, som allerede nu staaer saa bestemt afrundet og selvstændigt i min Erindring, og er saa eiendommeligt og rigt i sig selv, at jeg maa regne det til mine skiønneste og uforglemmeligste Reiseindtryk — skiøndt jeg blandt disse tæller mange berømte Navne. Jeg mener hermed mit Besøg i den gamle Stad Visby.

Tidlig om Morgenen (Torsdag d. 17de), Kl. 5 løb Dampskibet »Kronprinsessan Louise« ind i Visbys lille Havn, og en halv Time derefter var jeg iland og paa Vandring. Morgenen var vidunderlig skiøn; der var ikke en Sky paa Himlen og neppe en Bølge paa det mørkeblaae, vidtstrakte Hav. Langsomt steg jeg opad Byens steile Gader til jeg naaede det sydlige Endepunkt af Bymuren, og fulgte nu denne ærværdige, i sit Slags eneste, Levning fra Middelalderen, i det jeg snart gik udenfor, snart indenfor Portene.

Paa Landsiden udgjør Længden af den vældige Kampesteens Muur, efter Tiden at dømme, som jeg brugte til at omgaae den, godt $\frac{1}{4}$ Miil, og paa Søsiden noget mindre. Store 4 kantede Taarne, vist 20—30 Alen høie, indvendig d. v. s. ind ad Staden til aabne, med Spor af 4—5 Stokværk, og Skydehuller, kneise i regelmæssig Afstand over Muren (jeg talte 38); hist og her er der lagt et Tag over Aabningen, og en fattig Familie har søgt Husly derinde. Hele Middelalderens Forsvarsvæsen kunde jeg studere her; paa Skydehullernes Vidde indadtil seer man, at de have været bestemte til Flitsbuer, her og der sad der endnu, langs Murens øverste Rand, men et Par Alen længere nede, store flade Steen, paa hvilke Skytterne stod, naar de sendte Pile ud imellem Muurtakkerne. En rig, næsten sydlandsk Vegetation smykkede paa mange Steder Ruinerne — hvis man saaledes kan kalde en Muur, som vel endnu kunde udholde et Stormløb — navnlig saae jeg vilde Rosenbuske, saa store og yppige, som jeg aldrig har seet dem i Danmark. Vendte jeg mig nu af og til ud imod Havet, saa laae nedenunder mig, terrasseformig, Byen selv, og imellem dens lave Huse ragede de mægtige Kirkeruiner med deres halv nedstyrtede Hvælvinger, ranke Piller og spidsbuede Vinduer høit iveiret, og gave den deilige Udsigt eller Nedsigt imod Havet den Erindringens Poesie, som, naar den forbinder sig med en skiøn Naturs evige Ungdomsliv, virker med en forunderlig veemodigt-henrykkende Magt paa Siælen. Siden jeg var første Gang i Rom, har jeg ikke tilbragt saa skiønne Timer, som disse, i hvilke jeg i den tidlige Morgen alene vandrede s. 204omkring Visbys Mure. Biskop Qenberg havde givet mig et Brev med til en Lector Søderberg, en dannet og behagelig Mand, der med den største Forekommenhed gik omkring med mig hele Formiddagen fra Ruin til Ruin og oplyste mig om de historiske Forhold. Men bedst talte Kirkehvælvingerne og Muren selv, og hvad de sagde mig, da jeg atter en Eftermiddag gik i deres Skygge — det glemmer jeg visselig aldrig. Visby er en Erindringens Stad, som Norden kan være stolt af; og om end hele min øvrige Reise mislykkedes, skulde jeg dog aldrig fortryde at have gjort den — blot for Visbys Skyld.

Om Eftermiddagen Kl. 6 forlod jeg Gotland, fulgte med Blikket endnu længe Visbys Mure og Taarne og underholdt mig derpaa i den smukke Sommeraften, spadserende paa Dækket, med en fortræffelig Gotlandsk Adjunct, der endnu meddelte mig adskillige Underretninger om sin Fødeø. —

Fredag d. 18de om Middagen Kl. 1 kom jeg til Stockholm. Om Morgenen regnede det, men Kl. 11 kom Solen frem og belyste de maleriske Øer og Holme i Skärngaarden, der tættere og tættere ligesom flokkede sig om Skibet, indtil dette endelig lagde bi ved Logaardstrappen, ligefor den herlige Kongeborg. Trods alt, hvad jeg havde hørt og læst om dette Slot, blev jeg dog i høieste Grad overrasket ved dets imponerende, simple Storhed, og jeg kan vel sige, at intet Slot, med Undtagelse af Palazzo Pitti i Florents, har gjort et saa »kongeligt« Indtryk paa mig som dette, et Indtryk, der snarere forhøies end forringes ved den daglige Beskuelse. Jeg fik hurtigt et godt (men dyrt) Logis tætved Slottets ene Fløi, paa Mynttorget Nr. 1 og besluttede nu foreløbig at anvende en Uge paa at lære Stockholm og dets Omegn at kiende.

d. 26de Juli. Denne Uge er nu tilende, og jeg har i denne (skiøndt noget forstyrret ved en Forkølelse — den 4de i Aar) modtaget en Mængde afvexlende Indtryk — der dog alle tilsammen forene sig hos mig til en virkelig Beundring for det udvortes Physiognomi af den svenske Hovedstad — det indvortes har jeg endnu ikke lært at kiende. Veiret har i det hele været gunstigt, jeg har brugt mig godt og omtrent seet Alt — eller det Fornemste af Byens og Egnens Mærkeligheder. Til de for mig interessanteste og righoldigste paa historisk-poetisk Udbytte regner jeg Besøget paa Gripsholm-Slot, skiøndt dets ærværdige Mure ere sminkede og oppudsede, og dets gamle Sale for en Deel fyldte med de moderne Meubler og Luxusgjenstande, som høre til et nymodens Hofs Nødvendigheder. s. 205At jeg ligeledes har haft megen, om jeg saa maa sige, »landskabelig« Glæde af mine Besøg paa Haga, Drottningholm, i Djurgården o. s. v. kan Du vel tænke dig. Museer og Samlinger ere vel fattige her i Sammenligning med andre Hovedstæders, dog findes her bl. a. i det mindste een uvurderlig Perle: det er den mageløse Endymion i »Stenmuseet«, en Statue, som jeg aldrig vil blive træt af at see og beundre. Dette var imidlertid snart Tilfældet med Fogelbergs og endnu snarere med Bystrøms Arbejder — ja de sidste forekom mig endog rent middelmaadige og uden andre Fortienester end et rigt »sinnligt behag«. I Sergell har der dog boet en ganske anden Kunstneraand — var den blot modnet. — —

Endnu til Slutning nogle Ord om de levende Mennesker, jeg har truffet. Først og fremmest kan jeg da bringe dig en Hilsen fra den elskværdige, uforandrede Prof. Fryxell, som for et Par Dage siden er kommen hertil og vil blive her til midt i September. Hans Hustru boer her for at søge Lægehjælp og har den ældste Datter hos sig. Dernæst venlig Hilsen fra Bibliothekar Arwidson og fra hans vistnok meget dygtige — Amanuensis, Hr. Klemming. Hildebrand er ikke i Stockholm for Tiden, Nystrøm har jeg to Gange søgt forgieves, Beskow er bortreist. Det har nu ikke været mig saameget om Personer at gjøre, som om at benytte det gode Sommerveir til at faae Alting seet. Naar jeg kommer tilbage, vil jeg jo tilbringe 4 à 5 Uger i Staden og skal da lære Mennesker og Bøger at kiende.

Af yngre Videnskabsmænd har jeg truffet flere, saaledes Aftonbladets Redacteur en chef: Mag. Svedbom — og en saare elskværdig ung Mand, Mag. Sohlmann, Docent i Konsthistorien ved Akademiet, og Medredacteur af ovennævnte Blad. Denne, en stille, dygtig Natur, har især med stor Venlighed taget sig af mig og har ledsaget mig paa adskillige Udflugter. Enkelte Kunstnere har jeg opsøgt, som jeg kiendte fra Italien, deriblandt Gleerups Svoger, Landskabsmaleren Prof. Stäck. Jeg har en heel Deel Adresser fra Forskiellige til Forskiellige, men ikke »hunnit« aflevere dem; desuden ere de Fleste bortreiste eller ligger i villeggiatura. Men jeg glæder mig ret til det stille, arbeidsomme — og ved enkelte nye Bekiendtskaber interessante Liv, jeg skal føre her, naar jeg kommer tilbage.

Og hermed Farvel for dennesinde, min kiære Fader! Hvilke Veie jeg end selv færdes paa, mine Tanker søge dog hyppigst den samme Vei, til Hiemmet, med skiønsom Tak for s. 206din og min Moders Kiærlighed, og de bedste Ønsker for Eder. Levvel!

Christian.